پارسیان دژ
تاریخ، فرهنگ و میراث ایران

مجموعهٔ مقاله‌ها
نسخهٔ ماندگار

حکومت هخامنشیان

کاخ تچر

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۲۵ آذر ۱۳۹۳ · ۴ دقیقه مطالعه

چکیدهٔ مقاله

نمای عمومی کاخ تچر از جنوب تچر به معنی کاخ زمستانی یکی از اولین کاخهایی است که بر صفه تخت جمشید به دستور داریوش اول ساخته شد .سنگهای این بنا کاملا صیقل داده شده بود و تصویر در آنها انعکاس می یافت . این کاخ با ابعاد 40*30 متر در جهت شمالی جنوبی ساخته شده است . در مرکز این کاخ تالاري12 ستونی که در طرفین به اتاقهایی متصل می شود قرار دارد و در سمت جنوب یک ایوان 8 ستونی دارد که یک پلکان دو طرفه به آن میرسد ودر طرفین پلکان نقش خدمتگزاران در حالی که خوراکی و ظروف غذا در دست دارند حک شده است. ستونهای کا

پارسیان دژ / حکومت هخامنشیان

نمای عمومی کاخ تچر از جنوب

تچر به معنی کاخ زمستانی یکی از اولین کاخهایی است که بر صفه تخت جمشید به دستور داریوش اول ساخته شد .سنگهای این بنا کاملا صیقل داده شده بود و تصویر در آنها انعکاس می یافت . این کاخ با ابعاد 40*30 متر در جهت شمالی جنوبی ساخته شده است . در مرکز این کاخ تالاري12 ستونی که در طرفین به اتاقهایی متصل می شود قرار دارد و در سمت جنوب یک ایوان 8 ستونی دارد که یک پلکان دو طرفه به آن میرسد ودر طرفین پلکان نقش خدمتگزاران در حالی که خوراکی و ظروف غذا در دست دارند حک شده است.

ستونهای کاخ از چوب بوده و هیچ اثری از آنها باقي نمانده است. کف اتاقها به رنگ قرمز بوده است. این رنگ ویژه دوره کاخ سازی داریوش میباشد. بر درگاههای تالار مرکزی نقش داریوش با خدمه اش دیده می شود. علاوه بر کتیبه های فراوان از زمان هخامنشیان چندین کتیبه ساسانی و اسلامی مختلف نیز در کاخ تچر دیده می شود. ظاهرا در این کاخ کورس نوشتن یادگاری از طرف بزرگان دوره های مختلف بر پا بوده است. نوشته های این کاخ همان نوشته های معروفی هستند که گروتفند آلمانی توسط آنها توانست برای نخستین بار چند کلمه ای از خط فارسی باستان را بخواند.

در کاخ تچر از دالانهای پر پیچ و خم خبری نیست و همه چیز به اندازه ساخته شده است. این کاخ محل زندگی داریوش بوده و پس از او نیز شاهان دیگر از آن استفاده کرده اند. دیوارهای کاخ از خشت خام بودند . از درگاههای فراوان کاخ تنها چهار درگاه در داشتند. بدلیل اینکه درگاهها و قابهای پنجره ها از سنگ بودند فرسایش زمانه تاثیر

زیادی بر آنها نگذاشته است، و این کاخ از نظر اسکلت بندی یکی از سالم ترین کاخهای صفه تخت جمشید است

قسمت شمالی تالار اصلی به 5 اتاق می رسد و به 3 اتاق آن می توان مستقیم وارد شد. در دیوارهای شرقی و غربی اتاق بزرگ سمت راست دو در کاملا رو به رو ساخته شده است و در سمت شمال پستوی کوچکی پشت این درها قرار دارد. درگاههای شرقی و غربی هماهنگ نیستند ولی سنگ نگاره های آنها یکی است

قسمتی از راه پله غربی کاخ توسط اردشیر سوم ساخته شده است. اردشیر سوم شاه پنجم پس از داریوش اول بود و کارهاي ساختماني او در کاخ تچر نشان دهنده این امر است که این کاخ همچنان مورد استفاده قرار داشته است.

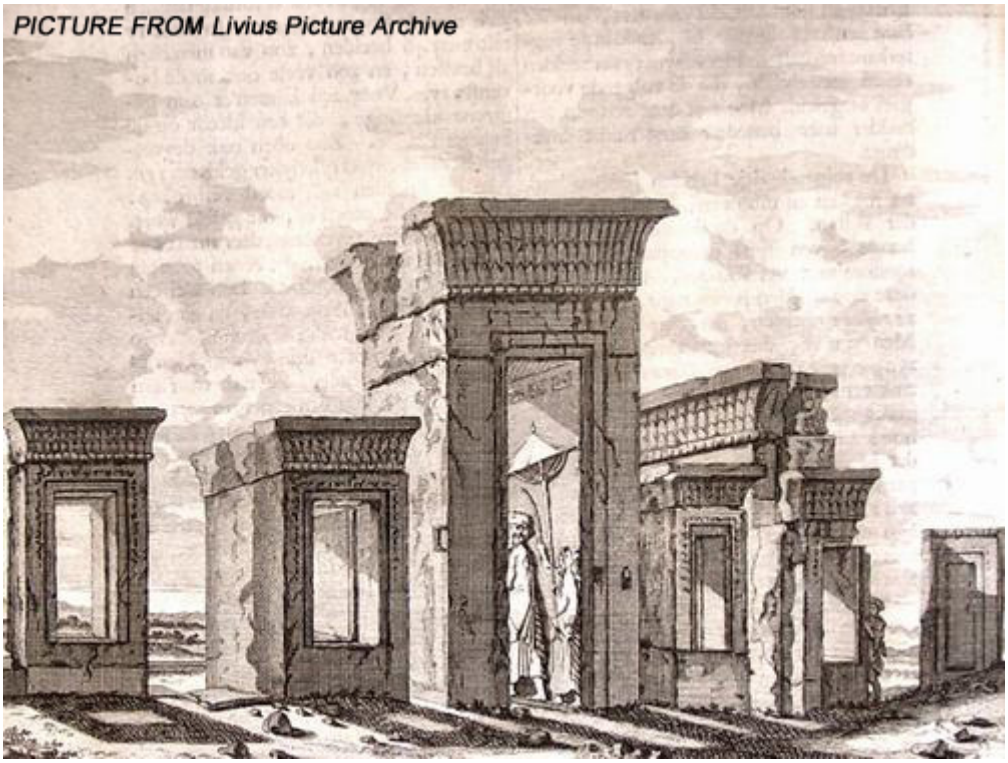

این تصویر در زمستان 1704 و1705 توسط Cornelis de Bruijn کشیده شده. او در این سال از تخت جمشید بازدید کرد وپس از بازگشت به آلمان تصویر ابتدایی زیادی از این محل برداشته بود. در این سالها ساکنین دشت مرودشت این محل را به نام مسجد چهل منار یا کاخ 1000 ستون می شناختند. اگر این غربی ها زیر چهره غارت آثار باستانی نگاهی علمی به ایران باستان نمی کردند شاید ما هنوز هم انعکاس صدای تیشه های فرهاد کوه کن را در دیواره پای بیستون می شنویدیم

سنگ نبشته بیرون کاخ : داریوش شاه شاهان شاه کشورها پسر هیشتاسب یک هخامنشی این کاخ را ساخت

قسمتی از کاخ تچر - محل نگه داری موزه ایران باستان تهران

کوبه در مخصوص کاخ تچر - محل نگه داری موزه ایران باستان تهران

نبرد شاه با شیر - در این مدل تصاویر صورت شاه به چند دلیل آسیب دیده است. یکی به خاطر اینکه در صورت از طلا و دیگر سنگهای گران قیمت استفاده می شده و شاه مقدونی وسربازانش آنها را کنده اند وبرده اند . دیگر به خاطر نفرت از شاهان در این 2500 سال و خالی کردن این عقده ها بر صورت شاهان

از جلو کاخ صد ستون - کاخ آپادانا -ایوان کاخ هدیش و در پایان کاخ تچر-محل عکاسی از بالای کوه رحمت

یکی از خدمه پلکان جنوبی

پلکان غربی کاخ داریوش

درگاهی و قاب پنجره های سنگی تچر

نمایی از کاخ داریوش

ایوان جنوبی کاخ تچر

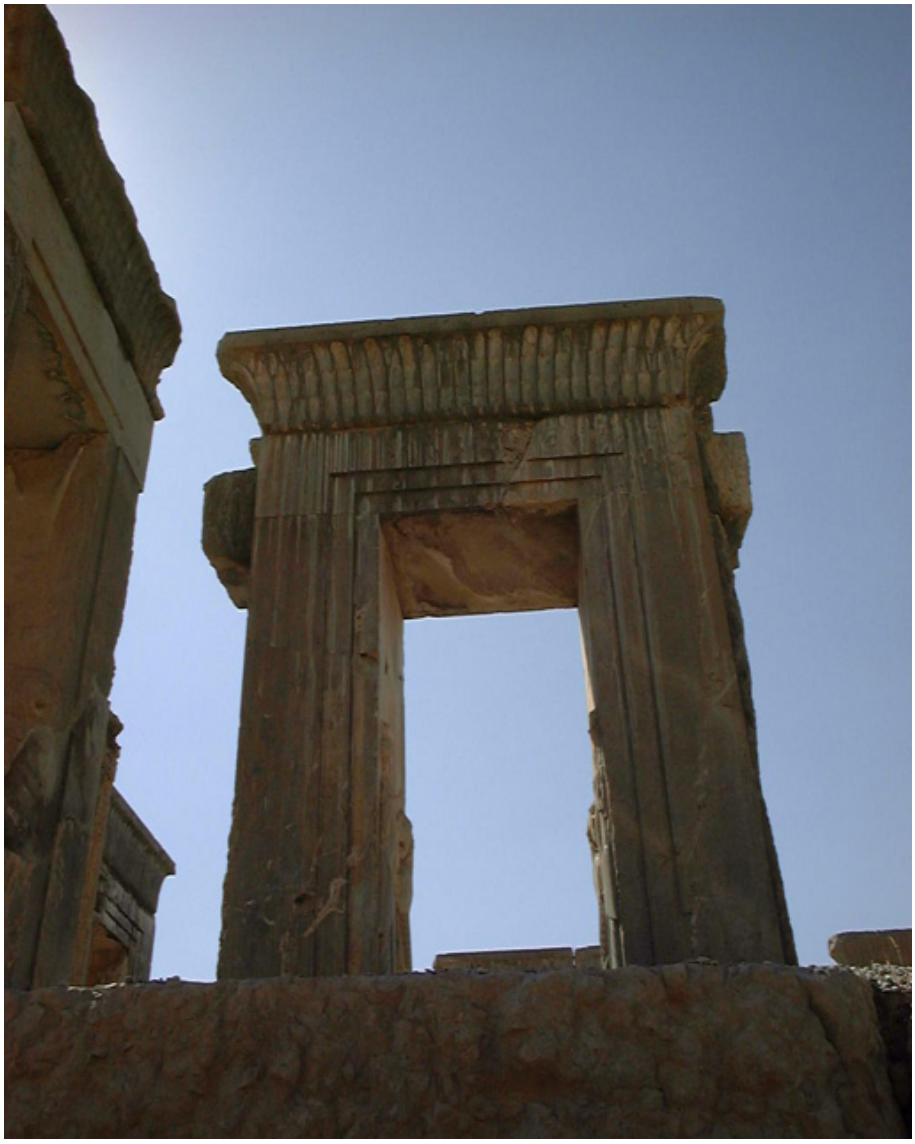

یک درگاهی سنگی کاخ تچر

داخل کاخ 100 ستون یکی از درگاههای کاخ تچر به همراه نقش نبرد شاه با شیر

درگاهی های کاخ تچر به خاطر سنگی بودن و سنگین بودن نسبت به جاهای دیگر تخت جمشید سالم تر مانده اند

تچر از جنوب به شمال

ایوان جنوبی کاخ تچر

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «کاخ تچر»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

https://www.parsiandej.ir/articles/1595/pdf/کاخ-تچر.pdf

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵